

Na osnovu člana 99. stav 1. tačka 7. Ustava Republike Srbije i člana 8. stav 1. Zakona o Narodnoj skupštini („Službeni glasnik RS”, broj 9/10),

Narodna skupština Republike Srbije, na sednici Prvog vanrednog zasedanja u Četrnaestom sazivu, održanoj 31. jula 2024. godine, donela je

O D L U K U

O USVAJANJU DEKLARACIJE O ZAŠTITI NACIONALNIH I POLITIČKIH PRAVA I ZAJEDNIČKOJ BUDUĆNOSTI SRPSKOG NARODA

1. Usvaja se Deklaracija o zaštiti nacionalnih i političkih prava i zajedničkoj budućnosti srpskog naroda koju je Svesrpski sabor srpskog naroda, Republike Srbije i Republike Srpske proglasio u Beogradu, 8. juna 2024. godine.

2. Deklaracija o zaštiti nacionalnih i političkih prava i zajedničkoj budućnosti srpskog naroda u prilogu je ove odluke i čini njen sastavni deo.

3. Ovu odluku objaviti u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

RS broj 13

U Beogradu, 31. jula 2024. godine

NARODNA SKUPŠTINA REPUBLIKE SRBIJE

PREDSEDNIK

Ana Brnabić

SVESRPSKI SABOR

DEKLARACIJA

**O ZAŠTITI NACIONALNIH I POLITIČKIH PRAVA I ZAJEDNIČKOJ
BUDUĆNOSTI SRPSKOG NARODA**

Beograd, 8. jun 2024. godine

U ime Republike Srbije i Republike Srpske

Predsednik Republike Srbije i Predsednik Republike Srpske

**Predsednici, potpredsednici i članovi Vlade Republike Srbije i Vlade
Republike Srpske**

**Predsednici, potpredsednici i narodni poslanici Narodne skupštine
Republike Srbije i Narodne skupštine Republike Srpske**

Uz blagoslov, molitveno i saborno učešće

**Njegove Svetosti Patrijarha srpskog gospodina Porfirija i arhijereja i
sveštenstva Srpske pravoslavne crkve**

i

srpski narod

PROGLAŠAVAJU

DEKLARACIJU

**O ZAŠTITI NACIONALNIH I POLITIČKIH PRAVA I ZAJEDNIČKOJ
BUDUĆNOSTI SRPSKOG NARODA**

Polazeći od ujedinjenog nacionalnog interesa srpskog naroda,

Poštujući Univerzalnu deklaraciju Ujedinjenih nacija o ljudskim pravima, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Deklaraciju o načelima međunarodnog prava o prijateljskim odnosima i saradnji između država u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija, Helsinški završni akt, Bečku deklaraciju i Program akcije, te Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda,

Poštujući načela zabrane upotrebe sile, mirnog rešavanja sporova i načela ispunjavanja preuzetih međunarodnih obaveza u dobroj veri i poštujući pravila opšteg međunarodnog prava,

Poštujući pravo Republike Srbije na zaštitu ustavnog poretka i prava na teritorijalni integritet i suverenitet u skladu sa međunarodnim pravom i Rezolucijom Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija br. 1244,

Polazeći od Ustava Republike Srbije, koji u preambuli naglašava državnu tradiciju srpskog naroda i koji Kosovo i Metohiju definiše kao neodvojivi deo Republike Srbije,

Polazeći od Ustava Republike Srpske, kojim se u preambuli izražava opredeljenost Republike Srpske za potpuno poštovanje i dosledno primenjivanje Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH, kojim se nedvosmisleno prihvata, potvrđuje i garantuje ustavno-pravni položaj Republike Srpske, kao jednog od dva entiteta koji čine BiH,

Polazeći od opredeljenosti Republike Srpske i Republike Srbije za potpuno poštovanje i dosledno primenjivanje Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH, kojim su Republika Srbija i Republika Srpska prihvatile i garantovale opstanak Republike Srpske i njen ustavnopravni položaj kao jednog od dva entiteta - članice sastavnice BiH,

Potvrđujući opredeljenje Republike Srbije i Republike Srpske za članstvom u Evropskoj uniji, kao i očuvanje vojne neutralnosti u odnosu na postojeće vojne saveze,

Imajući u vidu Sporazum o uspostavljanju specijalnih paralelnih odnosa između Republike Srpske i Republike Srbije od 26. septembra 2006. godine koji je zaključen u skladu sa članom 3. tačka 2a Ustava BiH,

Uzevši u obzir trajnu opredeljenost za očuvanje mira, političke i ekonomske stabilnosti, samostalnosti u odlučivanju, integriteta Republike Srbije i integriteta Republike Srpske u skladu sa Dejtonskim mirovnim sporazumom, kao i vrednosti utkanih u temelje našeg slobodarskog društva,

Svesni geopolitičke nestabilnosti u svetu i regionu i izazova za srpski narod,

Imajući u vidu da se danas celokupna međunarodna politika nalazi u dinamici velikih promena,

Pozivajući se na univerzalno pravo na negovanje prijateljskih odnosa i naglašavajući pravo na okupljanje, sabiranje i saborno delovanje srpskog naroda i svih građana Republike Srbije i Republike Srpske,

Poštujući prava svih naroda na okupljanje i negovanje tradicije, običaja i kulture,

Pozivajući se na istorijsku ulogu srpskog naroda koji je slobodu donosio svim balkanskim narodima žrtvujući sopstveni narod i naglašavajući istorijsko višemilenijumsko bitisanje srpskog naroda na prostorima Republike Srbije, Republike Srpske i drugim geografskim oblastima,

Negujući antifašističke i antinacističke vrednosti i napominjući da je srpski narod uvek bio na pravoj strani istorije,

Svesni odgovornosti Republike Srbije, koja je potpisnik i zaštitnik Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH, da permanentno nadgleda procese u BiH u cilju zaštite prava Republike Srpske i konstitutivnog srpskog naroda,

Svesni odgovornosti Republike Srbije i Republike Srpske, kao teritorija koje su naseljene većinskim srpskim stanovništvom, da budu okosnica srpskog okupljanja u sadašnjem trenutku i u budućnosti, posebno naglašavajući brigu o sunarodnicima koji žive u drugim državama regiona,

Podsećajući se na Sporazum od 29. avgusta 1995. godine kojim je Republika Srpska ovlasila Saveznu Republiku Jugoslaviju (čiji međunarodnopravni identitet nastavlja Republika Srbija) da u njeno ime i za njen račun potpiše mirovni sporazum u Dejtonu, SAD i Parizu, Francuska,

Naglašavajući zajedničku istoriju srpskog naroda i podsećajući na viševjekovnu srpsku državnost na Balkanu,

Posebno se sećajući važnih istorijskih događaja,

SVESRPSKI SABOR SRPSKOG NARODA, REPUBLIKE SRBIJE I REPUBLIKE SRPSKE u dobroj veri, u cilju očuvanja mira, stabilnosti, nacionalnog, kulturnog i verskog identiteta, kao i u cilju intenziviranja i produbljivanja saradnje i međusobne zaštite, usvaja sledeće:

ZAKLJUČKE, STAVOVE I CILJEVE

1. Svesrpski sabor čine predstavnici Srba izabrani u zakonodavne i izvršne organe vlasti, članovi akademija nauka i umetnosti, članovi Sabora Srpske pravoslavne crkve i drugi predstavnici srpskog naroda pozvani od strane organizatora Svesrpskog sabora.
2. Svesrpski sabor konstituiše Nacionalni savet srpskog naroda, koji je zadužen za koordinaciju, praćenje i izvršavanje akata Svesrpskog sabora, kao i sopstvenih akata.
3. Nacionalni savet srpskog naroda čine: Predsednik Republike Srbije, Predsednik Republike Srpske, Predsednik Narodne skupštine Republike Srbije, Predsednik Narodne skupštine Republike Srpske, Predsednik Vlade Republike Srbije, Predsednik Vlade Republike Srpske, Ministar spoljnih poslova Republike Srbije, Predsednik Akademije nauka i umetnosti Republike Srbije i Predsednik Akademije nauka i umjetnosti Republike Srpske, predstavnik Senata Republike Srpske i predsednik Matice srpske.
Svesrpski sabor konsenzusom u sastav Nacionalnog saveta srpskog naroda imenuje i predstavnike srpskog naroda iz Crne Gore, Federacije BiH, Severne Makedonije, Hrvatske, Slovenije, predstavnike srpskog naroda iz Evrope, Afrike, Azije, Severne i Južne Amerike, Australije, te istaknute naučnike, umetnike, preduzetnike, sportiste i nacionalne radnike.
4. Svesrpski sabor konstatuje da srpski narod predstavlja jedinstvenu celinu. Srpski narod je kroz istoriju imao više država sa različitim nazivima, te polaže pravo da baštini svoju bogatu tradiciju.
5. Svesrpski sabor utvrđuje da je naziv naroda jedan i da ga je nemoguće menjati. Odbacuju se razni nametani prefiksi koji su dodavani ispred imenice „Srbi“. Pripadnici srpskog naroda imaju pravo da se nazivaju Srbima, ma gde trenutno živeli.

6. Svesrpski sabor konstatuje neophodnost srpskog nacionalnog okupljanja, te odlučuje da je potrebno redovno održavati Svesrpski sabor, i to svake dve godine na kojem bi se razmatrala najvažnija nacionalna pitanja ujedinjeno uz učešće predstavnika Republike Srbije i Republike Srpske, kao i drugih predstavnika srpskog naroda iz regiona i sveta.
7. Svesrpski sabor očekuje punu realizaciju procesa nacionalnog pomirenja i prevazilaženja istorijskih podela unutar srpskog naroda.
8. Svesrpski sabor preporučuje institucijama Republike Srbije i Republike Srpske da deluju jedinstveno i koordinisano i da ulože napore kako bi se zaustavila asimilacija Srba u državama regiona, ali i širom sveta. Republika Srbija i Republika Srpska treba da održe vezu sa pripadnicima srpskog naroda razvijanjem ličnih, kulturnih, naučnih, sportskih i svih drugih vrsta veza i odnosa.
9. Svesrpski sabor, poštujući sve veroispovesti i podržavajući slobodu veroispovesti i prepoznajući nezamenjiv značaj pripadnika srpskog naroda drugih veroispovesti, posebnu zahvalnost odaje Srpskoj pravoslavnoj crkvi koja pod svojim okriljem ujedinjuje najveći deo srpskog naroda. Srpska pravoslavna crkva je sačuvala srpski narod u najtežim vremenima i u biološkom, ali i u kulturnom i obrazovnom smislu.
10. Svesrpski sabor prepoznaje Srpsku pravoslavnu crkvu kao jednog od stubova nacionalnog, kulturnog i duhovnog identiteta srpskog naroda, te poziva na bližu saradnju crkvenih i državnih organa u ključnim pitanjima kao što je očuvanje tradicionalnih hrišćanskih vrednosti, očuvanje svetinje braka i porodice. Svesrpski sabor podržava i ulogu Srpske pravoslavne crkve u obrazovanju mladih posredstvom pedagoško-obrazovnih delatnosti.
11. Svesrpski sabor konstatuje da je Kosovo i Metohija neotuđivi deo Republike Srbije, jedna od odrednica nacionalnog identiteta Srba, predstavlja temelj duhovnosti srpskog naroda i ugaoni kamen srpskog zavetnog i svetosavskog puta. Svesrpski sabor insistira na korišćenju punog naziva južne srpske pokrajine – Kosovo i Metohija, što albanski secesionisti izbegavaju.
12. Svesrpski sabor podržava napore Republike Srbije u očuvanju teritorijalnog integriteta i suvereniteta, garantovanih međunarodnim pravom i Rezolucijom 1244 i drugim rezolucijama Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, kao i pravo i dužnost Republike Srbije da se posveti opstanku srpskog naroda na Kosovu i Metohiji. Svesrpski sabor traži i smatra da svim raspoloživim pravnim, političkim, ekonomskim i drugim sredstvima moraju biti zaštićeni Srbi na Kosovu i Metohiji, kao i svi drugi Republici Srbiji lojalni građani, manastiri, crkve, srednjovekovna utvrđenja, privatna imovina, groblja i drugi ugroženi objekti.

13. Svesrpski sabor osuđuje namerno stvaranje nepodnošljivih uslova za život Srba i progon koji nad njima sprovode Privremene institucije samouprave u Prištini. Ta kontinuirana, dobro isplanirana i sveobuhvatna represija albanskih secesionista prema srpskom stanovništvu na Kosovu i Metohiji je tokom proteklih godina rezultirala ubrzanim odlaskom Srba iz Pokrajine, kao i drastičnim pogoršanjem položaja onog dela srpskog naroda koji je, uprkos brutalnom etnički motivisanom teroru, ostao da živi na svojim ognjištima. Svesrpski sabor očekuje od Republike Srbije da nastavi da štiti prava i živote svojih građana na Kosovu i Metohiji, koristeći sve mehanizme zaštite predviđene unutrašnjim i međunarodnim pravom.
14. Svesrpski sabor insistira na izvršenju Rezolucije Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 u svim njenim aspektima.
Svesrpski sabor smatra da je provođenje Briselskog sporazuma, formiranje Zajednice srpskih opština i stalni dijalog jedini održivi put za rešavanje problema.
15. Svesrpski sabor izražava pijetet prema svim žrtvama stradalim tokom rata u Bosni i Hercegovini, kao i svim žrtvama postradalim u ratovima na prostoru bivše Jugoslavije.
16. Svesrpski sabor ne podržava Rezoluciju o Srebrenici za koju su glasale 84 države u Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija, dok je 109 država bilo protiv, uzdržano ili nije glasalo. Pomenutom Rezolucijom izvršen je pokušaj kolektivnog okrivljavanja celog srpskog naroda, koji je neprihvatljiv i ne može biti sproveden u delo.
17. Svesrpski sabor pozdravlja napore rukovodstva Republike Srbije i Republike Srpske da doprinesu rasvetljavanju istorijskih činjenica u vezi sa događajima devedesetih godina, a posebno kada je reč o događajima u Srebrenici i okolini od 1992. do 1995. godine.
18. Svesrpski sabor konstatuje da je Opšti okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini – Dejtonski mirovni sporazum trajno i bitno narušen uprkos težnjama Republike Srpske i srpskog konstitutivnog naroda, koji su se borili za očuvanje dejtonskog ustavnog okvira u BiH, te poziva sve međunarodne aktere da se vrate poštovanju slova Dejtonskog mirovnog sporazuma.
19. Svesrpski sabor konstatuje da bi Republika Srbija, u skladu sa statusom potpisnika Dejtonskog mirovnog sporazuma i u skladu sa ovlašćenjima koje je dobila od strane Republike Srpske Sporazumom od 29. avgusta 1995. godine, trebalo da internacionalizuje problem urušavanja Dejtonskog mirovnog

sporazuma sa zahtevom da se isti primenjuje u obliku u kojem je i potpisan od strane svih.

20. Svesrpski sabor naglašava da je Republika Srpska jedinstven i nedeljiv ustavnopravni subjekt, koji samostalno obavlja svoje ustavotvorne, zakonodavne, izvršne i sudske funkcije u skladu sa Ustavom BiH - Aneksom IV Dejtonskog mirovnog sporazuma i čija teritorija ne može biti otuđena mimo Ustava i zakona Republike Srpske.
21. Svesrpski sabor ističe da Bosna i Hercegovina nije jedna, niti jedinstvena izborna jedinica za izbor zajedničkih organa. Svesrpski sabor naglašava da Bosnu i Hercegovinu isključivo predstavlja tročlano Predsedništvo na bazi konsenzusa, a ne pojedinci uzurpirajući nadležnosti funkcija koje obavljaju.
22. Svesrpski sabor prihvata i podržava pravni poredak uspostavljen Dejtonskim mirovnim sporazumom, a koji predviđa mehanizme zaštite entiteta i konstitutivnih naroda primenom instituta entitetskog glasanja u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine na nivou BiH, instituta zaštite vitalnih nacionalnih interesa u Domu naroda Parlamentarne skupštine na nivou BiH i instituta zaštite vitalnog entitetskog interesa u Predsedništvu BiH.
23. Svesrpski sabor konstatuje da je Republika Srpska zadovoljna visokim stepenom autonomije definisanim Dejtonskim mirovnim sporazumom, stoga insistiramo na suštinskom i formalnom provođenju Dejtonskog mirovnog sporazuma, kao međunarodnog ugovora koji se ne može jednostrano ili putem intervencionizma menjati. Svesrpski sabor smatra da Republika Srpska može u meri u kojoj oceni kao celishodno da aktivira sve nadležnosti koje su prema Dejtonskom mirovnom sporazumu predviđene kao nadležnosti entiteta.
24. Svesrpski sabor osuđuje svako nepoštovanje i kršenje Dejtonskog mirovnog sporazuma i demokratskih procedura u BiH, nametanje zakona, preglasavanje konstitutivnih naroda, prenos nadležnosti sa entitetskog nivoa na centralni nivo, kršenje ljudskih prava i sloboda, te garantovanih prava srpskog konstitutivnog naroda na slobodno i samostalno odlučivanje i delovanje unutar dejtonske Bosne i Hercegovine.
25. Svesrpski sabor smatra neprimerenim postavljanje visokog predstavnika u BiH suprotno Aneksu X Dejtonskog mirovnog sporazuma, kojim je propisano da je za imenovanje visokog predstavnika potrebna saglasnost strana ugovornica, kao i odgovarajuća rezolucija Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija.

26. Svesrpski sabor konstatuje da srpski narod, Republika Srbija i Republika Srpska treba da ujedinjeno očuvaju istorijska prijateljstva sa dokazanim prijateljima, ali i da grade nova savezništva.
27. Svesrpski sabor smatra da Republika Srbija i Republika Srpska, u skladu sa Dejtonskim mirovnim sporazumom, uzimajući u obzir geopolitički položaj, ekonomske odnose i političke procese, integraciju prema Evropskoj uniji posmatraju kao strateški cilj, koji treba da se realizuje kroz partnerski politički i ekonomski okvir uz puno uvažavanje nacionalnih interesa.
28. Svesrpski sabor podržava politiku vojne neutralnosti Republike Srbije u odnosu na sve postojeće vojne saveze, a sa takvim političkim opredeljenjem potpuno je saglasna Republika Srpska, koja će se boriti za očuvanje vojne neutralnosti u Bosni i Hercegovini. Svesrpski sabor podržava saradnju bezbednosnog sistema Republike Srbije i Republike Srpske u smislu zakonodavstva, razmene informacija, zajedničkih obuka i vežbi, a u cilju postizanja i očuvanja mira i stabilnosti.
29. Svesrpski sabor pozdravlja odluku Republike Srbije i Republike Srpske da ujedinjeno obeležavaju 15. septembar kao Dan srpskog jedinstva, slobode i nacionalne zastave u sećanje na proboj Solunskog fronta u Prvom svetskom ratu. Svesrpski sabor smatra da je Sretenje 15. februar Dan državnosti Republike Srbije i Dan državnosti Republike Srpske koji treba ujedinjeno i zajednički proslavljati. Svesrpski sabor očekuje da Republika Srpska nastavi da obeležava 9. januar kao Dan nastanka Republike Srpske i krsnu slavu.
30. Svesrpski sabor potvrđuje da je himna "Bože pravde" svesrpska himna, a da je dvozlavi orao Nemanjića nacionalni svesrpski grb.
31. Svesrpski sabor naglašava ujedinjujući značaj srpskog jezika i ćirilskog pisma kao stubova srpske kulture i nauke, ali i nacionalnog identiteta. Svesrpski sabor, u cilju očuvanja i negovanja srpske kulture i srpskog nacionalnog identiteta potvrđuje: prava na upotrebu srpskog jezika (oba izgovora – ekavskog i ijekavskog, te iste srpske standardizacije) i ćirilice kao njegovog matičnog pisma; prava na izražavanje, izučavanje i razvoj srpske kulture; prava na izučavanje nacionalne istorije i negovanje herojske, pravdoljubive i slobodarske tradicije srpskog naroda; prava na izučavanje nacionalne geografije; prava na očuvanje i zaštitu kulturno – istorijskog nasleđa srpskog naroda na njegovom kulturnom prostoru; prava na izučavanje običaja, folklora, književnosti, umetnosti i komunikacione kulture srpskog naroda; prava na informisanje na srpskom jeziku; prava na upotrebu srpskih nacionalnih simbola i njihovo isticanje na javnim mestima; prava na obeležavanje srpskih nacionalnih praznika i drugih prava koja utiču ili bi mogla uticati na očuvanje i negovanje srpske kulture i

srpskog nacionalnog identiteta, ne odričući se srpskih latiničnih spomenika kulture.

32. Svesrpski sabor predlaže mere u cilju očuvanja i negovanja srpske kulture i srpskog nacionalnog identiteta: organizovanje i sprovođenje jedinstvenih, posebno standardizovanih programa učenja srpskog jezika, ćiriličkog pisma, srpske književnosti, kulture i istorije; podrška osnivanju, izgradnji, obnovi i održavanju predškolskih, školskih, srednjoškolskih ustanova i ustanova kulture, kao i osnivanju ili obnovi izučavanja srbistike na visokoškolskim ustanovama, u saradnji sa domicilnim državama; podrška radu kulturno-umetničkih društava; podrška radu pisanih i elektronskih medija na srpskom jeziku; pomoć u održavanju postojećih i osnivanju novih odeljenja i škola u okviru Srpske pravoslavne crkve, gde bi se uz već postojeću versku nastavu, sprovodio jedinstveni posebno standardizovan program učenja srpskog jezika, ćiriličkog pisma, srpske kulture i istorije; stipendiranje nadarenih učenika i studenata; organizovanje omladinskih, đačkih i studentskih kampova, kao i sezonskih škola i različitih kulturnih manifestacija; i druge mere koje doprinose očuvanju nacionalnog, kulturnog, jezičkog i duhovnog identiteta i sprečavanju asimilacije srpskog naroda.
33. Svesrpski sabor traži od Republike Srbije i Republike Srpske da ujedinjeno neguju istorijsko pamćenje i čuvaju uspomenu na srpske žrtve pale za slobodu u svim ratovima. Posebno je važno ujedinjeno i jedinstveno obeležavati i sećati se žrtava palih u Prvom svetskom ratu, žrtava genocida koji je izvršen nad Srbima u Drugom svetskom ratu i žrtava u ratovima devedesetih godina prošlog veka.
34. Svesrpski sabor preporučuje dodatno internacionalizovanje teme stradanja Srba u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. Potrebno je svetu predstaviti enormno stradanje i genocid koji je izvršen nad Srbima u sistemu logora NDH, sa posebnim naglaskom na stradanje dece u posebnim i u svetu jedinstvenim logorima smrti za decu Jastrebarsko, Sisak, Đakovo i Stara Gradiška. Logori i masovna stratišta i gubilišta Jasenovac, Donja Gradina, Sajmište, Banjica, Sremska Mitrovica, Kragujevac, Gospić, Jadovno, Pag, Jablanac, Mlaka, Slana, Zenica, Sarajevo, Vlasenica, Višegrad, Paklenica, Prebilovci, nebrojene jame u hercegovačkom i dinarskom kršu, kozaračka i druga srpska sela širom današnje Republike Srpske, Republike Srbije, Federacije BiH i Hrvatske bila su samo neka od mesta u kojima su vršeni svirepi zločini i masovna ubistva srpskog naroda.
35. Svesrpski sabor pozdravlja ujedinjenu nameru Republike Srbije i Republike Srpske da zajednički izgrade monumentalna spomen zdanja posvećena očuvanju istine o stradanju Srba u Drugom svetskom ratu u Donjoj Gradini, Republika Srpska i Beogradu, Republika Srbija. Dva monumentalna spomen

kompleksa u Donjoj Gradini i Beogradu treba da svedoče o veličini žrtve slobodarskog srpskog naroda podnesene u borbi protiv fašizma, nacizma i ustaštva. Svesrpski sabor smatra da pomenuti spomen kompleksi treba da postanu mesta hodočašća i da se uvrste u plan đачkih i studentskih ekskurzija škola i fakulteta Republike Srbije i Republike Srpske.

36. Svesrpski sabor preporučuje Republici Srbiji i Republici Srpskoj da kontinuirano i zajednički pomažu srpski narod u regionu i dijaspori. Svesrpski sabor smatra da srpski narod u Crnoj Gori mora biti uvažen u skladu sa vekovnim prisustvom u Crnoj Gori i sadašnjim značajnim učešćem u ukupnom broju stanovnika.
37. Svesrpski sabor preporučuje Republici Srbiji i Republici Srpskoj da zaštite kulturno nasleđe srpskog naroda koje je ugroženo izvan teritorija Republike Srbije i Republike Srpske. Svesrpski sabor preporučuje i nesebično pomaganje srpskih manastira i crkava u Dalmaciji, Lici, Slavoniji i u drugim mestima, kao i u Federaciji BiH i Crnoj Gori. Svesrpski sabor zahteva od državnih organa srpskog naroda da posebno stimulišu naučno-istraživački rad i kulturno-umetničko stvaralaštvo po ovom pitanju.
38. Svesrpski sabor zahteva i dodatnu materijalnu i svaku drugu vrstu podrške Srbima povratnicima koji su se nakon ratnih dešavanja vratili na svoja ognjišta u Federaciju BiH. Srbi su i dalje vlasnici velikih zemljišnih prostranstava u Federaciji BiH, te se moraju ekonomski osnažiti kako bi sačuvali porodičnu imovinu.
39. Svesrpski sabor naglašava potrebu za formiranjem seta usaglašenih zakonskih rešenja i podsticajnih mera u cilju povećanja nataliteta, kako bi se obezbedio demografski rast. Svesrpski sabor očekuje od državnih organa Srbije i Srpske da osnuju Fond "Deca nam se rađala", a u cilju formiranja i provođenja pronatalitetnih mera.
40. Svesrpski sabor ističe porodične i tradicionalne vrednosti kao temeljne vrednosti srpskog društva. Svesrpski sabor apeluje na Republiku Srbiju i Republiku Srpsku da u skladu sa državnim mehanizmima ujedinjeno i ključno utiču na očuvanje vrednosti i značaja porodice.
41. Svesrpski sabor preporučuje harmonizaciju nastavnih planova i programa u osnovnom, srednjem i visokom obrazovanju u Republici Srbiji i Republici Srpskoj. Svesrpski sabor podržava i uvođenje redovnih đачkih i studentskih ekskurzija i to na način da đaci i studenti iz Republike Srbije posećuju prirodne lepote i kulturno-istorijske spomenike u Republici Srpskoj, i obrnuto.

42. Svesrpski sabor preporučuje dodatno ekonomsko zbližavanje Republike Srbije i Republike Srpske i povećanje robne razmene, od čega će konačnu korist imati građani Republike Srbije i Republike Srpske.
43. Svesrpski sabor predlaže sačinjavanje usaglašenog plana poljoprivredne proizvodnje Republike Srbije i Republike Srpske.
44. Svesrpski sabor pozdravlja napore Republike Srbije koja je tokom proteklih godina finansirala veliki broj infrastrukturnih projekata u Republici Srpskoj i u opštinama Federacije BiH u kojima Srbi čine većinu ili značajan deo stanovništva.
45. Svesrpski sabor podstiče Republiku Srbiju i Republiku Srpsku da dalje razvijaju zajednički ekonomski, kulturni, socijalni, sportski i duhovni prostor.
46. Svesrpski sabor preporučuje Republici Srbiji i Republici Srpskoj objedinjavanje ponuda, usluga, investicija i resursa u oblastima energetike, rudarstva, turizma, poljoprivrede, bankarstva, finansija i platnog sistema, zdravstva, obrazovanja, saobraćaja i veza i drugim oblastima od nacionalnog značaja radi zajedničkog nastupanja na domaćim i stranim tržištima.
47. Svesrpski sabor predlaže sačinjavanje zajedničkog i ujedinjenog plana infrastrukturnih projekata Republike Srbije i Republike Srpske kojim će se detaljno urediti i planirati potencijalno važni projekti. Svesrpski sabor pozdravlja zajedničke aktivnosti Republike Srbije i Republike Srpske na izgradnji autoputa Banjaluka – Beograd, na izgradnji gasovoda kroz Republiku Srpsku, na izgradnji aerodroma u Trebinju, kao i na izgradnji zajedničkih hidroelektrana.
Naravno, ekonomska saradnja je vezana za širi region i smatramo je neophodnom za uspostavljanje bliskih ekonomskih veza sa svim zemljama i entitetima na Zapadnom Balkanu kroz Berlinski proces, Otvoreni Balkan i kroz proces evropskih integracija.
48. Svesrpski sabor traži zajednički rad u cilju unapređenog koordinisanog nastupa, okupljanju i angažovanju srpske dijaspeore u svetu. Zajednički rad na poboljšanju imidža, lobiranje i širenje istine o srpskom narodu širom sveta.
49. Svesrpski sabor smatra da državni organi srpskog naroda treba da ponude narodima u okruženju sporazum o istorijskom pomirenju, trajnom miru i razvoju.

DEKLARACIJA O ZAŠTITI NACIONALNIH I POLITIČKIH PRAVA I ZAJEDNIČKOJ BUDUĆNOSTI SRPSKOG NARODA nakon usvajanja na Svesrpskom saboru, biće

ponuđena na usvajanje Narodnoj skupštini Republike Srbije i Narodnoj skupštini Republike Srpske, kako bi se obezbedila njena puna primena u Republici Srbiji i Republici Srpskoj.